

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 5 juli 2022

Onderwerp : Netschaarste Elektriciteit
Kenmerk : 1722683/1735583

Geachte raadsleden,

In het nieuws zijn de afgelopen weken diverse berichten langsgekomen over de capaciteit schaarste van het elektriciteitsnetwerk. Op 9 juni 2022 hebben Enexis en Tennet voor Brabant en Limburg aangekondigd geen nieuwe elektriciteitsaansluitingen meer te realiseren. Middels deze brief willen we u informeren over deze problematiek, specifiek ingezoomd op Weert. Tevens duiden we de rol van de verschillende stakeholders en daaruit volgend de rol die de gemeente hierin kan aannemen.

Energietransitie

De energietransitie leidt tot een ander gebruik van de energie infrastructuur. Onze huidige infrastructuur is gebouwd voor vraag gestuurde eenrichting elektriciteitsdistributie vanuit centrale bronnen naar afnemers. Dat betekent bijvoorbeeld dat wanneer ergens een lamp aangezet wordt er een energiecentrale harder gaat werken. De energietransitie leidt er echter toe dat aanbod gestuurde elektriciteitsdistributie leidend wordt. Dat betekent bijvoorbeeld dat als de zon schijnt of het waait de opgewekte energie op het elektriciteitsnet gezet wordt, ook al is er op dat moment geen vraag. Ook is er steeds meer sprake van decentrale (kleinschalige) opwekking. De veranderingen gaan sneller dan dat de aanpassingen aan het netwerk gerealiseerd kunnen worden. Tevens loopt de huidige wetgeving achter. Elektriciteitsopslag is bijvoorbeeld nog niet gereguleerd.

Consequenties Netschaarste

Het hoogspanningsnet in Limburg en Brabant zit vol. Concreet betekent het dat er geen nieuwe netaansluitingen > 3 x 80 Ampère worden gerealiseerd voor afname. In de praktijk betekent dit dat voor alle (middel) grote bedrijven geen nieuwe aansluitingen meer kunnen worden gerealiseerd.

Alle aansluitingen die reeds zijn toegekend door Enexis worden gerealiseerd. Aansluitingen (> 3 x 80 A) die nog niet zijn toegekend of nog niet zijn aangevraagd worden tot nadere orde niet in behandeling genomen.

Voor woningen geldt op dit moment dat deze wel nog een aansluiting krijgen. Ook gerelateerde grootverbruikersaansluitingen (> 3 x 80A) voor collectieve voorzieningen t.b.v. woningbouw (warmtesystemen, liften, tijdelijke bouwaansluitingen, e.d.) worden nog aangesloten. Andere voorzieningen in een woongebied die een grootverbruikersaansluiting nodig hebben (winkel pand, bioscoop, school, e.d.) worden niet aangesloten.

Rol van de gemeente inzichtelijk maken

In principe ligt deze ontwikkeling buiten het handelingsperspectief van de gemeente. Wel kan de gemeente bij de uitvoering van haar taken anticiperen op deze ontwikkeling. Bijvoorbeeld door de focus te verschuiven naar de uitgifte van kleinere bedrijfskavels om zodoende bedrijven aan te trekken die binnen de 3 x 80A vallen. Of door medewerking te verlenen aan initiatieven die bijdragen aan oplossingen voor netschaarste (cable sharing, energie hubs, opslag, achter de meter oplossingen, etc.). Tenslotte is het belangrijk om intensief met Enexis in contact te blijven en ons daar waar mogelijk constructief op te stellen bij toekomstige noodzakelijke (vergunningen) procedures, om netschaarste te verminderen. Bovenstaande zijn slechts enkele voorbeelden. Komende periode worden deze en andere mogelijkheden uitgewerkt.

De gemeente zal ook (samen met RES en/of provincie) optrekken om de Rijksoverheid te bewegen om tot een oplossing te komen. Daar ligt de verantwoordelijkheid om wetgeving aan te passen en Tennet en Enexis te ondersteunen om investeringen te plegen. Voorbeeld hiervan zijn gezamenlijke moties, waar deze problemen worden aangekaart, die bij het laatste VNG congres zijn ingebracht

Regionale Energie Strategie (RES)

De RES neemt ook positie in binnen deze ontwikkeling. Middels diverse acties willen zij gemeenten, bedrijven en organisaties ondersteunen. In bijgevoegde brief van de RES aan de BO-leden van de RES (voor Weert wethouder Steinbach) gaan zij hier nader op in.

Wat gebeurt er in Weert?

Uit een eerste quick-scan blijkt dat diverse ondernemers, die een nieuw pand willen ontwikkelen, momenteel geen aansluiting krijgen. Deze ondernemers staan dus in principe 'on hold'. Komende periode zal met deze bedrijven in gesprek worden gegaan om inzicht te krijgen in de problematiek en hoe hier het beste mee kan worden omgegaan. De gemeente zal vanuit de mogelijkheden die zij heeft op basis van maatwerk bepalen hoe hier mee kan worden omgegaan.

Ook de energietransitie komt onder druk te staan. Grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit kan niet verder worden opgeschaald. Dat geldt in grote mate ook voor zon op dak. Bedrijven die willen verduurzamen, worden belemmerd door de netschaarste. Bij toezicht en handhaving van de zorgplicht energie bij bedrijven zal worden ingespeeld op de ontwikkelingen. Een regionale werkgroep, waar Weert in participeert, gaat dit komende periode uitwerken.

De doelstellingen uit de Weerter Routekaart zijn niet direct in gevaar. Wel zullen sommige zaken anders aangepakt worden. Bijvoorbeeld bij grootschalige opwekking op land waar een verschuiving naar (kleinere) zon op dak achter de meter plaatsvindt. Focus ligt bij energie besparen en dat kan gecontinueerd worden. Woningen blijven vooralsnog buiten schot. Ook een hybride warmtepomp blijft een goede maatregel, zolang deze binnen de bestaande aansluiting kan worden gerealiseerd (en dat is in >90% het geval)

De ontwikkelingen worden in de gaten gehouden. Momenteel werkt Tennet aan een congestieonderzoek om te beoordelen of er ruimte vrij gemaakt kan worden. Ze onderzoeken naar mogelijkheden om extra capaciteit beschikbaar te maken. Bijvoorbeeld door bedrijven op te roepen kritisch naar hun capaciteit te kijken (<https://www.tennet.eu/nl/tinyurl-storage/nieuws/tennet-opzoek-naar-bedrijven-die-net-willen-ontlasten-in-noord-brabant-en-limburg/>)

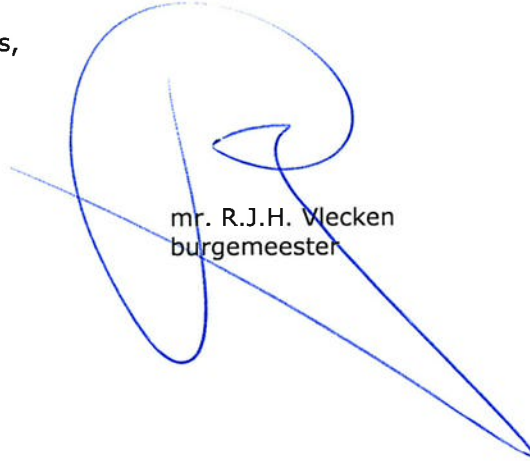
Ten slotte

Deze ontwikkeling is nieuw en veel is nog niet duidelijk. Er wordt gesproken dat de schaarste langdurig gaat aanhouden (~2030). Vooral nog heeft het alleen consequenties voor grotere bedrijven en organisaties. Woningen blijven buiten schot. U zult regelmatig worden geïnformeerd, bijvoorbeeld middels een raadsinformatiebrief, wanneer ontwikkelingen daar aanleiding voor geven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

mr. R.J.H. Wlecken
burgemeester

Bijlagen : Brief RES

Datum 16 juni 2022
Plaats Venlo
Onderwerp Netcongestie

Beste leden van het BO RES Noord- en Midden-Limburg,

Wat speelt er?

Zoals eerder door diverse berichtgeving tot u is gekomen, heeft Tennet per 9 juni jl. transportschaarste afgekondigd voor heel Brabant en Limburg voor teruglevering en afname van elektriciteit. Dit betekent dat, door zowel TenneT als Enexis, geen offertes meer worden verstrekt voor aansluitingen (of uitbreiding van aansluitingen) die een omvang van meer dan 3 x 80A hebben (de grootverbruikaansluitingen). Voor de regio Noord- en Midden-Limburg bestond deze schaarste al voor teruglevering (opwek van energie), maar dit geldt vanaf 9 juni dus ook voor de afname van elektriciteit.

De consequenties.

Dit is een maatregel die direct is ingegaan en die langdurig van kracht zal zijn. Er wordt gesproken over een periode tot 2027/2028. Dit leidt ertoe dat nieuwe en bestaande grootverbruik klanten die willen uitbreiden, voorlopig géén nieuwe of zwaardere aansluiting kunnen krijgen op het elektriciteitsnet. Dit geldt ook voor bedrijven die op grote schaal elektriciteit willen terug leveren (opwek door zon/wind en batterij opslag). Ook worden verzoeken tot verhoging van de contractwaarde voorlopig niet gehonoreerd. Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3 x 80 Ampère) heeft deze transportschaarste in beginsel geen consequenties.

Duidelijk mag zijn dat deze afkondiging van transportschaarste voor levering en teruglevering van elektriciteit impact heeft op Limburg en daarbinnen voor de regio NML. Onder de noemer van het Provinciale MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) zal de provincie de regio nemen om niet alleen technische, maar ook economische- en overige relevante vraagstukken te verankeren op provinciaal niveau. Daarin speelt de RES-regio een belangrijke rol door onder andere inbreng te geven voorgedragen en toekomstbestendige oplossingen, dit uiteraard in afstemming met u als RES- partner.

Wat gaat de RES doen om u te ‘helpen’?

Zoals in ons schrijven van 7 juni jl. aangekondigd, vinden wij het als RES-regio Noord- en Midden-Limburg (Enexis Netbeheer, de 15 gemeenten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg) belangrijk om intensief te blijven samenwerken. Door de afkondiging van transport schaarste wordt onze ambitie om fors energie te besparen daarmee nóg belangrijker. Daarnaast zullen wij de komende jaren gecoördineerd omschakelen op duurzame warmtebronnen. Hiervoor zijn nieuwe

maar bovenal concrete plannen voor het opwekken van duurzame energie cruciaal om richting te geven aan de uitbreidingen van het gehele energiesysteem.

De afkondiging van transportschaarste raakt niet alleen de sector duurzaamheid/energietransitie, maar ook andere sectoren, zoals o.a. de sector economie, wonen en ruimte.

Hoe doen we dat?

Vanuit de RES-regio Noord- en Midden-Limburg realiseren wij ons dat er veel vragen zijn over de problematiek van netcongestie en het realiseren van werkbare alternatieven. Daarom zijn wij intussen gestart met een aantal zaken:

1. Er is een loket netcongestie RES NML ingericht voor het beantwoorden van vragen, kennisdeling (bijv. Q&A) en meedenken in oplossingen over netcongestie van, voor en door gemeenten. Vragen die we niet kunnen beantwoorden leiden we door naar de juiste instanties. We werken nauw samen met netbeheerders Enexis en Tennet. RES NML is ook vertegenwoordigd in het Provinciale MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) van de provincie Limburg. De eerste vraag, over welke gebouwen/bedrijven gebruikmaken van 3x 80A, wordt nu beantwoord.
2. We zullen als RES NML samen met de gemeenten en de provincie de impact van de netcongestie voor afname en opwek van elektriciteit op gemeentelijke/regionale schaal van de afgekondigde congestie inventariseren. Dit samen met de ambtenaren duurzaamheid en economie. Dat het van belang is om hierin gezamenlijk als regio op te trekken behoeft geen verdere uitleg. Door de eerdere inventarisaties van (grootschalige) duurzame opwek projecten (afwegingsmethode) en onze hechte samenwerking met de netbeheerder, zijn wij in staat om vraag en aanbod van energie voor o.a. het bedrijfsleven snel te inventariseren en bij elkaar te brengen. Op basis van de analyse wordt een plan van aanpak opgesteld.
3. We zullen in de werkgroep Zon-op-Dak ons toespitsen op het vraagstuk van Energie voor Bedrijven. Hierbij kijken we op bedrijfsterreinniveau naar het bij elkaar brengen van vraag en aanbod, energiebesparing, het onderling kunnen uitwisselen van elektriciteit en/of warmte en het inzetten van innovatieve maatregelen zoals opslag via batterijen. Hiermee willen we de ingezette energietransitie door bedrijven niet laten stilvallen in de komende jaren. De opgedane ervaring delen we met elkaar.
4. Daarnaast bekijken we wat de (on)mogelijkheden zijn binnen het kader van de afgekondigde maatregelen transportschaarste voor individuele bedrijven, maatschappelijk vastgoed en o.a. agrarische gebouwen. De kennis die we opdoen, delen we binnen de RES (bijv. hoe om te gaan met de elektriciteits- aansluiting bij het verplaatsen van een bestaande school of maatschappelijk vastgoed naar een nieuwe locatie.)
5. Op basis van bovenstaande willen wij in het provinciale MIEK ook pilots inbrengen voor de tijdelijkheid om hiermee in de komende jaren de ruimte die er wel is, te benutten.

Bestuurlijk zal de RES NML schakelen met zowel het provinciale MIEK, de gedeputeerde en Nationaal Programma RES en het ministerie van EZK. Vanuit de RES NML is al aan de gedeputeerde meegegeven dat het principe first come first serve nu niet meer werkt en er gezamenlijk de juiste keuzes gemaakt dienen te worden. Ook hebben we om ruimte gevraagd om te kunnen experimenteren.

U zult begrijpen dat de informatiestroom over de afgekondigde transportschaarste hoog dynamisch is. Zodra wij nieuwe informatie of nieuwe inzichten hebben, zullen wij u daarover nader informeren (o.a. bijpraten in het BO).

Met vriendelijke groet,

Bestuurlijk voorzitter RES Noord- en Midden-Limburg

